

den frigitte Strækning, men ogsaa paa Gudenaens og de til denne løbende Aaers Vandareal lige til Silkeborg. Hvor stor denne Afløsning skulde være, derom drejer sig jo Hovedspørgsmaalet. Til den Røbesum, som den nuværende Ejer af Frisenbold Fiskegaard i Aaret 1879 har givet for samme, kan der formentlig ikke tages noget Hensyn, da denne Handel fandt Sted imellem Svigerfader og Svigersøn. Heller ikke vil den Indtægt, som Ejeren nu faar ud af Fiskeriet, kunne være normgivende, da han kun i meget lidet Omfang har benyttet sin Eneret til Fiskeri i Randers Fjord, ligesom det ogsaa er først i de senere Tider og som Følge af forskellige af ham gennemførte Processer, at han har faaet den ommeldte Eneret slaaet fast. At han herefter ved nogle Øre paa en regelmæssig Drift og ved energiske Foranstaltninger for at hindre Indgrib i sin Eneret vil kunne udbytte den i et langt større Omfang end tidligere, turde være uomtvisteligt, samt at han derved vilde kunne standse de allerfleste af Fiskerne i deres Bedrift, saa at mange af disse, der ikke ere vant til at udføre andet Arbejde, vilde falde fattigvæsenet til Byrde; thi vel er det kun Hovedstrømmen og Sejllobet, hans Eneret omfatter, saa at Fiskeriet i Sidestrømmene og paa Grundene ikke berøres heraf, men ligesom et virksomt Fiskeri i Sejlbybet vil medføre, at det bliver saa meget færre Fisk, der komme paa Grundene, saaledes vil jo ogsaa han med sine bedre Redskaber lige saa godt som Fiskerne kunne fiske paa Slakterne og Grundene.

Kommissionen kan heller ikke lade uberørt, at foruden det store Næringstab, der for Fiskeribefolkningen vil resultere af en energisk Drift af Fiskegaardens Fiskeriet, vil der af en virksom Hævdelse af denne Eneret ogsaa følge mange andre Ubehageligheder for Fiskerne; thi da Grænserne for Rettighedens Udøvelse, særlig Grænserne for „Sejlbybet“, efter Sagens Natur ikke kunne være fast afstutne, vil der derom stadig komme Konflikter, der, som Erfaring har lært, baade ville føre til Haandgribeligheder og til Processer i stor Maalestof til Uergrelse og Bengetab for begge Parter.

Alle disse Hensyn maa formentlig tages i Betragtning ved Bestemmelsen af Erstatningssummens Størrelse. Kommissionen har i saa Henseende omhyggelig forhandlet med Ejeren af Frisenbold Fiskegaard, exam. jur. S. Ostenfeld, baade om en Afløsning af hele den ham tilhørende Fiskerirettighed med Forpligtelse til at nedlægge Fiskeriet ved Fiskegaarden, og om en partiel Afløsning af hans Eneret til Fiskeri i Randers Fjord fra Indlobet indtil Uggelhusene. Han har i saa Henseende indskrænket sig til efter gentagne Forhandlinger at opstille følgende Fordringer, nemlig:

- 1) For Afløsning af den Frisenbold Fiskegaard tilhørende Fiskerirettighed, saaledes som denne er præciseret i Højesteretsdommen af 1883, en Sum af 300,000 Kr., og
- 2) for Afløsning af den bemeldte Fiskegaard tilkommende Fiskeriet i Sejlbybet fra Indlobet til Randers Fjord til Uggelhusene en Sum af 225,000 Kr.

Kommissionen maa efter sin bedste Overbevisning og enstemmig anse disse Tilbud for antagelige og billige. Som alt anført maa den mene, at den væsentligste Fordel ved Fiskeriet ved Fiskegaarden vil tabes, naar Fiskeriet i selve Fjorden bliver frit, og den kan derfor ikke anse den for en partiel Afløsning fordrede Sum for overdreven, men den maa af de ovenangførte Grunde bestemt udtale sig for og tilraade, at det første Alternativ: Afløsning af den hele Fiskegaarden tilkommende Fiskeriet med Nedlæggelse af Fiskegaarden som saadan vælges, da den efter Omstændighederne maa anse den derfor fordrede Sum for meget billig, og der kun paa denne Maade kan opnaas det tilsigtede Resultat: Bevarelse og Formerelse af Fiskeribestanden og Forbedring af Fiskeribefolkningens Aar.

Kommissionen skal for øvrigt ikke undlade at tilføje, at saafremt man maatte gaa ind paa en Afløsning af den hele Fiskerirettighed med Nedlæggelse af Frisenbold Fiskegaard, burde det formentlig tages under Overvejelse, om ikke det derværende Apparat burde bibeholdes til Indretning af en kunstig Fiskeudflækningsanstalt enten ved offentlig eller privat Foranstaltning. Da en saadan kunstig Udflækning nu over alt anerkendes som det virksomste Middel til Ferskvandsfiskeriets Ophjælpning, saa at der i de fleste Lande hertil ydes endog betydelige Statsunderstøttelser, vil det næppe være længe, inden Kravet paa en saadan vil gøre sig gældende ogsaa her til Lands efter en langt større Maalestof end hidtil. Det tør da formentlig, at der næppe nogetsteds i Landet findes en til kunstig Fiskeudflækning saa heldig Situation og et saa heldigt Apparat til at forstærke navnlig Ørred- og Heltrogn som ved Frisenbold Fiskegaard, naar den særlig drives med dette Formaal for Øje, og man ikke behøver at sælge Fiskene, men kan